Politieke avond 1 oktober 2026

Ontwikkelingskader Buitengebied gemeente Duiven

1. Documentversies, Status & Juridische Kaders

1. Het raadsbesluit vraag de gemeenteraad om bijlage 1 (het Ontwikkelingskader Buitengebied) definitief vast te stellen. Bijlage 1 vermeldt op pagina 2 de tekst “Status: CONCEPT” en “Laatst gewijzigd: 20/08/2026”. Daarnaast verwijst het raadsvoorstel van 8 september 2026 naar de versie van 18-8-2026.
    - Hoe verhoudt de gevraagde definitieve besluitvorming door de raad zich tot het feit dat de inhoudelijke bijlage op pagina 2 formeel nog als 'CONCEPT' staat geregistreerd? ***T***

Dit zal worden aangepast. Het gaat immers om een definitieve versie.

- Is de aan de raad voorgelegde tekst de definitieve versie? ***T***

Ja

- Welke wijzigingen zijn na 18 augustus 2026 doorgevoerd, en zijn er nog wijzigingen te verwachten? ***T***

De afbeelding op pagina 56 is na 18 augustus 2026 nog toegevoegd. Verder zijn er geen wijzigingen meer te verwachten. Dit is de definitieve versie.

2. Het raadsvoorstel voegt vier bijlagen bij, terwijl het participatieverslag verwijst naar elf bijlagen (6.1 tot en met 6.11), waaronder de verslagen van alle bijeenkomsten en de Reactienota concept Ontwikkelkader Buitengebied van 16 juli 2026.
    - Wilt u de Reactienota en de missende verslagen voorafgaand aan de behandeling beschikbaar stellen aan de raad? ***T***

Ja

3. Het Raadsvoorstel noemt bij de bijlagen een Participatieplan van 23-6-2025. Het Participatieplan zelf noemt op de titelpagina 23 juli 2025, terwijl het Participatieverslag op p. 5 vermeldt dat het plan op 9 september 2025 is vastgesteld.

- Kan het college verhelderen welke documentversies en vaststellingsdata van de bijbehorende documenten formeel juridisch leidend zijn voor dit raadsbesluit? ***T***

Het gaat om het participatieplan wat is opgesteld op 23 juli 2025 en is vastgesteld door het college op 9 september 2025.

4. Het raadsvoorstel noemt het kader een beleidsmatig afwegingskader dat ontwikkelingen niet automatisch juridisch mogelijk maakt, maar het kader bevat ook een hardheidsclausule waarmee het college gemotiveerd kan afwijken.

    - Welke juridische status heeft het kader precies, en wat betekent vaststelling door de raad voor de beleidsvrijheid van het college bij het toepassen van en afwijken van het kader? ***T***

Het Ontwikkelkader is een door de gemeenteraad vastgesteld beleidskader en bevat geen rechtstreeks werkende regels. Het maakt ontwikkelingen daarom niet automatisch juridisch mogelijk, maar geeft richting aan de beoordeling van initiatieven en vormt een belangrijk afwegingskader voor het college van burgemeester en wethouders.
Met de vaststelling door de raad spreekt de raad uit welk beleid het college bij de beoordeling van initiatieven als uitgangspunt hanteert. Het college dient initiatieven daarom in beginsel overeenkomstig het ontwikkelkader te beoordelen en besluiten te motiveren aan de hand van de daarin opgenomen uitgangspunten en voorwaarden. De hardheidsclausule biedt ruimte om in bijzondere omstandigheden gemotiveerd van het kader af te wijken, wanneer toepassing ervan in het concrete geval tot onevenredige gevolgen zou leiden.

5. Het kader stelt dat de vertaling naar specifieke (kwantitatieve) regels pas volgt nadat het kader is vastgesteld, maar bevat zelf al maten en aantallen: klein zonneveld maximaal 50 m^2, erfmolen maximaal 35 meter, bouwvlak maximaal 2 hectare in Duivens Broek en 1,5 hectare elders, en kleinschalige bouw tot circa 10 wooneenheden. **I**

    - Zijn dit bindende uitgangspunten die de raad vaststelt, of indicatieve maten die nog kunnen veranderen? Welke andere kwantitatieve regels worden nog verwacht?

De in het ontwikkelkader opgenomen maten en aantallen vormen de uitgangspunten waarmee de raad richting geeft aan de beoordeling van initiatieven. Het zijn dus geen vrijblijvende of indicatieve voorbeelden.

Na vaststelling wordt ervaring opgedaan met de toepassing van het ontwikkelkader en wordt bezien op welke onderdelen een nadere juridische uitwerking wenselijk is. Daarbij wordt ook geëvalueerd of aanvullende kwantitatieve regels nodig zijn. Alleen wanneer deze bijdragen aan een betere uitvoering van het ontwikkelkader en de gebiedsdoelen, worden aanvullende regels voorgesteld.

6. Volgens het kader kan de begrenzing van het buitengebied in de loop van de tijd wijzigen als gevolg van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Wie besluit over zo'n wijziging, en wordt de raad daarbij betrokken? **I**

De begrenzing van het buitengebied wijzigt niet automatisch als gevolg van nieuwe ontwikkelingen. Wanneer sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling die aanleiding geeft om de begrenzing van dit ontwikkelkader te wijzigen, neemt de gemeenteraad hierover een besluit. De raad wordt daarmee betrokken bij een eventuele wijziging van de begrenzing. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij een uitbreiding van de bebouwde kom of bij grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied.

2. Procedures, Overgangsperiode & Omgevingsplan

7. Kanttekening 1.1 verduidelijkt dat het Ontwikkelkader het geldende Omgevingsplan niet vervangt en geen directe juridische bouw- of gebruiksrechten geeft. In hoofdstuk 6 (p. 57) wordt gesproken over een overgangsperiode waarin via BOPA's of afzonderlijke omgevingsplanherzieningen gewerkt moet worden.
    - Welke extra procedurele en financiële belasting (zoals legeskosten en de plicht tot het aanleveren van ruimtelijke onderbouwingen voor een BOPA) brengt deze overgangsperiode mee voor inwoners met een 'Ja, mits'-initiatief, zolang het Omgevingsplan nog niet stapsgewijs is aangepast? **I**

Het uitgangspunt is dat initiatieven worden getoetst aan het Ontwikkelkader. Veel 'Ja, mits'-initiatieven zijn op dit moment al mogelijk binnen de regels van het geldende Omgevingsplan. Voor een beperkt aantal initiatieven, zoals het toevoegen van woningen, die daar niet binnen passen, kan in de overgangsperiode een BOPA of een wijziging van het Omgevingsplan nodig zijn.

Een BOPA brengt procedurele en financiële lasten met zich mee, zoals het aanleveren van een ruimtelijke onderbouwing en, afhankelijk van het initiatief, aanvullende onderzoeken. Ook worden leges, conform de legesverordening, in rekening gebracht. De hoogte van de kosten is afhankelijk van de aard en omvang van het initiatief, het adviesbureau dat door initiatiefnemer wordt ingeschakeld en dus de hoeveelheid benodigde onderzoeken (zoals bodem, flora en fauna).

8. In de overgangsperiode worden initiatieven beoordeeld aan de hand van het kader terwijl het omgevingsplan nog niet is aangepast, waar nodig via een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) of een wijziging van het omgevingsplan.
    - Welke rol houdt de raad bij deze besluiten (bijvoorbeeld via een verklaring van geen bedenkingen), en overweegt het college categorieën aan te wijzen waarvoor die rol vervalt? **I**

Met vaststelling van het Ontwikkelkader geeft de gemeenteraad het college het beleidsmatige kader om initiatieven hieraan te toetsen. Het college is vervolgens bevoegd om binnen de geldende wettelijke kaders besluiten over initiatieven te nemen.

Voor een wijziging van het Omgevingsplan blijft de gemeenteraad bevoegd en daarmee eindverantwoordelijk. Dit sluit aan bij het bredere traject voor de actualisatie van het Omgevingsplan, waarin ook het buitengebied wordt meegenomen.

Bij de afweging of BOPA's aan de gemeenteraad moeten worden voorgelegd wordt de "Notitie adviesrecht, verplichte participatie en delegatiebesluit" gevolgd. Conform de "Notitie adviesrecht, verplichte participatie en delegatiebesluit" gaat het college deze regeling dit jaar nog evalueren. Uit de evaluatie moet ook blijken of er aanpassingen wenselijk en/of noodzakelijk zijn. De evaluatie en eventuele aanpassing zal uiteraard aan uw raad worden voorgelegd.

9. In het tijdpad op p.58 staan twee aanpassingsrondes van het omgevingsplan en een evaluatie van de beleidsregels, zonder data. Wanneer verwacht het college deze voorstellen aan de raad voor te leggen, en hoe worden initiatiefnemers in de tussentijd rechtszeker behandeld? **I**

De aanpassing van het Omgevingsplan loopt parallel aan het traject (transitie omgevingsplannen) dat momenteel loopt. De beleidsregels worden de komende periode herzien. Dit leidt tot een besluit van het college, waarbij het Ontwikkelkader als uitgangspunt wordt gehanteerd. Er is bewust geen concrete planning of looptijd aan de verschillende aanpassingsrondes gekoppeld, omdat de omvang en planning van de benodigde wijzigingen nog niet vaststaan.

Het uitgangspunt is dat de gemeente het Omgevingsplan periodiek actualiseert en nieuwe ontwikkelingen en BOPA's waar mogelijk daarin verwerkt. Tot die tijd worden initiatieven beoordeeld aan de hand van het geldende Omgevingsplan en het vastgestelde Ontwikkelkader. Daarmee is duidelijk welk kader bij de beoordeling van initiatieven wordt gehanteerd.

10. De Beleidsregels Beter Benutten Bestaande Woonvoorraad en Kavels zijn volgens het kader inmiddels een jaar in werking en worden geëvalueerd. Op welke punten zijn die beleidsregels strenger dan of strijdig met het Ontwikkelkader, en welke regel geldt in de overgangsperiode als beide verschillen? **I**

Het Ontwikkelkader sluit voor woningdelen, woningsplitsing en kavelsplitsing in beginsel aan bij de Beleidsregels Beter Benutten Bestaande Woonvoorraad en Kavels. De bestaande beleidslijn wordt daarmee voortgezet. Het Ontwikkelkader voegt hieraan gebiedsgerichte afwegingen toe. Zo vraagt 't Looveld vanwege de openheid van het landschap om maatwerk en zijn ontwikkelingen in de uiterwaarden vanwege water- en natuurdoelen niet wenselijk.

De evaluatie van de beleidsregels richt zich op de ervaringen uit het eerste jaar, de ontvangen verzoeken en reacties uit de praktijk. Op basis daarvan wordt beoordeeld of aanpassing of verduidelijking van voorwaarden wenselijk is.

Zolang de beleidsregels niet zijn aangepast, blijven deze gelden. Het Ontwikkelkader en de geldende beleidsregels worden daarbij in samenhang toegepast.

11. Waarom is er niet voor het principe “Nee, tenzij…” gekozen in plaats van “Ja, mits…”? **P**

3. Hardheidsclausule, Maatwerk & Beoordelingscriteria

12. Op pagina 55 van het Ontwikkelkader is een Hardheidsclausule opgenomen waarmee het college van B&W gemotiveerd kan afwijken van het kader.
    - Welke concrete en objectieve toetsingscriteria gaat het college hanteren om te bepalen wanneer een situatie "onevenredig nadelig" is of wanneer er sprake is van een "vernieuwend initiatief"? **I**
    - Hoe wordt geborgd dat de toepassing van deze clausule niet leidt tot willekeur en rechtsongelijkheid tussen inwoners in het buitengebied? **I**
    - Hoe wordt de raad geïnformeerd over toegepaste afwijkingen? **I**

Het Ontwikkelkader vormt het primaire toetsingskader voor initiatieven in het buitengebied. De hardheidsclausule is bedoeld voor uitzonderlijke situaties waarin toepassing van het kader leidt tot een uitkomst die onevenredig nadelig is in verhouding tot de doelen van het ontwikkelkader.

Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om locatiespecifieke omstandigheden die bij het opstellen van het kader niet waren voorzien. Van een vernieuwend initiatief is sprake wanneer een initiatief niet expliciet binnen de bestaande kaders past, maar aantoonbaar bijdraagt aan de doelen van het ontwikkelkader, bijvoorbeeld op het gebied van omgevingskwaliteit, duurzaamheid, biodiversiteit of leefbaarheid.

Toepassing van de hardheidsclausule wordt altijd gemotiveerd aan de hand van de specifieke omstandigheden en de doelen van het ontwikkelkader. Vergelijkbare situaties worden daarbij op vergelijkbare wijze beoordeeld. Hiermee wordt willekeur en rechtsongelijkheid zoveel mogelijk voorkomen.

Het college informeert de raad via de reguliere informatievoorziening over de toepassing van de hardheidsclausule.

13. Het kader stelt dat een initiatief wenselijker is en makkelijker mogelijk wordt gemaakt naarmate het meer bijdraagt aan de doelen, en vraagt bij Maatwerk om een extra bijdrage aan de vier hoofddoelen.

    - Hoe wordt die bijdrage objectief vastgesteld en vastgelegd, wie beoordeelt haar?

- Hoe voorkomt het college dat vergelijkbare initiatieven verschillend worden beoordeeld? **I**

Maatwerkinitiatieven worden beoordeeld aan de hand van de voorwaarden en gebiedsdoelen uit het Ontwikkelkader. Van initiatiefnemers wordt gevraagd inzichtelijk te maken hoe hun initiatief bijdraagt aan de doelen van het betreffende deelgebied en hoe rekening is gehouden met de algemene, functiespecifieke en maatwerkvoorwaarden.

De beoordeling vindt ambtelijk plaats en wordt besproken aan de Buitengebiedtafel. De afweging en onderbouwing worden vastgelegd bij de beoordeling van het initiatief. Door te werken met vooraf vastgestelde gebiedsdoelen en een vaste beoordelingssystematiek worden vergelijkbare initiatieven op vergelijkbare wijze beoordeeld. Hiermee wordt de beoordeling zo objectief, transparant en consistent mogelijk uitgevoerd.

4. Participatie, Draagvlak & Lokale Wensen

14. In het Participatieverslag (p. 4) zijn inwoners en agrariërs ingedeeld op de lagere treden "Raadplegen en informeren". Uit de verslagen blijkt dat inwoners en agrariërs nadrukkelijk hebben gevraagd om meer flexibiliteit voor familiewoningen, erfdelingsopties voor kinderen en soepelere mantelzorgregels.
    - Op welke specifieke punten heeft het college besloten deze wensen niet over te nemen?
    - Hoe rechtvaardigt het college dat de ambtelijke restricties zwaarder wegen dan de lokale wensen uit het participatietraject? **P**

15. Het participatieplan voorzag in fase 3 een presentatie aan de raad, en het participatieverslag noemt de gemeenteraad in fase 3. In het overzicht van bijeenkomsten staan echter alleen de thema-avonden van 1 april 2025 en 6 januari 2026. Heeft de raad het definitieve concept op een andere wijze besproken, en zo ja wanneer? **T**

Met de in het participatieplan genoemde presentatie aan de raad wordt de toelichting op het Ontwikkelkader in de raad bedoeld. De gebruikte terminologie kan inderdaad voor verwarring zorgen. Tijdens de politieke avond was er gelegenheid voor gemeenteraadsleden om toelichting te ontvangen op en vragen te stellen over het Ontwikkelkader.

Daarnaast waren gemeenteraadsleden welkom bij de laatste bijeenkomst, waarin inwoners het concept-Ontwikkelkader konden bekijken en bespreken. Enkele raadsleden hebben hiervan gebruikgemaakt en waren bij deze bijeenkomst aanwezig.

16. Het participatieplan sprak van bijeenkomsten per deelgebied, terwijl het verslag drie brede bijeenkomsten beschrijft met thema- en deelgebiedtafels. Waarom is

van het plan afgeweken? Hoe is geborgd dat alle zeven deelgebieden evenwichtig aan bod kwamen? **P**

17. Het participatieverslag zegt dat niet alle wensen en suggesties één op één konden worden overgenomen, zonder te vermelden welke niet. Welke belangrijke inbreng is niet overgenomen en waarom niet? Kunt u een overzicht verstrekken van wat is ingebracht, overgenomen en niet overgenomen? **P**

18. Op de laatste bijeenkomst (30 juni 2026) bleven aandachtspunten open: nieuwe woonpercelen, begrenzing van kernrandzones, positie van agrarische bedrijven, toepassing van voorwaarden bij woningbouw, vroegtijdig overleg en de positie van bestaande vergunningen. Hoe zijn deze punten in het definitieve kader en de reactienota verwerkt? **T**

Zie reactienota.

19. Het aantal deelnemers aan de brede bijeenkomsten liep terug van circa 75 (22 oktober 2025) naar circa 40 (30 juni 2026). Hoe zijn inwoners en ondernemers uitgenodigd? Hoeveel verschillende deelnemers waren er? Hoe zijn ook mensen bereikt die niet naar de bijeenkomsten kwamen? **/**

Voor alle drie de bijeenkomsten zijn inwoners en ondernemers uitgenodigd via de krant en sociale media. Tijdens de eerste bijeenkomst konden aanwezigen zich aanmelden voor een mailinglijst. Zij ontvingen vervolgens via de projectleider de verslagen en uitnodigingen voor de volgende bijeenkomsten. Ook konden inwoners en ondernemers zich gedurende het proces via de projectpagina op de website van Duiven aanmelden voor de mailinglijst. Deze lijst is actueel gehouden.

Daarnaast zijn degenen die zich voor een eerdere bijeenkomst hadden aangemeld, per e-mail geïnformeerd over de volgende bijeenkomst. En is gevraagd aan inwoners/ondernemers om ook familie en buren uit te nodigen voor de bijeenkomst.

Per bijeenkomst is niet geregistreerd welke individuele deelnemers aanwezig waren. Het aantal unieke deelnemers over de verschillende bijeenkomsten is daarom niet bekend.

5. Wonen, Bebouwing & Transformatie

20. In het overzicht op p. 27 (en uitgewerkt in H4) staat bij de optie 'Nieuw woonperceel' een harde "Nee" (niet wenselijk) voor de deelgebieden Duivens Broek, 't Looveld, Buitengebied Loo-Groessen en de Uiterwaarden. Waarom is er gekozen voor een absolute uitsluiting van nieuwe woonpercelen op bijvoorbeeld vrijkomende/verrommelde erven in Loo en Groessen, terwijl uit het participatieverslag blijkt dat inwoners juist grote behoefte hebben aan kleinschalige woonkansen voor opvolgende generaties op eigen grond? **P**

21. Bij herontwikkeling van bedrijfsgebouwen naar wonen (p. 63) wordt gesproken over een richtlijn van maximaal ca. 10 wooneenheden en wordt een "substantieel aandeel" betaalbare woningen geëist. Hoe definieert het college "substantieel"?

    - Welk concreet minimaal percentage of aantal betaalbare woningen wordt als harde eis gehanteerd bij de beoordeling van Rood voor Rood-plannen? **I**
    - Is het cumulatieve effect op verkeer, water, natuur en netcapaciteit onderzocht? **/**

Er is bewust niet gekozen voor een vast minimumpercentage of een harde norm voor het aandeel betaalbare woningen. Het Ontwikkelkader biedt ruimte voor maatwerk, waarbij ontwikkelkader. Daarbij worden onder andere de woningmix, de behoefte aan betaalbare woningen, de omgevingskwaliteit en de landschappelijke inpassing betrokken. Wat als een substantieel aandeel wordt beschouwd, kan daardoor per locatie verschillen. Per locatie wordt gekeken naar het totale plan en de bijdrage aan de doelen van het Ontwikkelkader

Het college heeft geen raming gemaakt van het aantal initiatieven of woningen dat op basis van het Ontwikkelkader daadwerkelijk zal worden gerealiseerd. Het kader biedt ontwikkelruimte, maar geen ontwikkelverplichting. Daarom is ook geen onderzoek uitgevoerd naar de cumulatieve effecten van alle theoretisch mogelijke ontwikkelingen op onder meer verkeer, water, natuur en netcapaciteit. Bij concrete initiatieven worden de relevante effecten en benodigde onderzoeken wel beoordeeld. Daarvoor is op dit moment onvoldoende inzicht in de aard, omvang, locatie en timing van mogelijke initiatieven

22. Het kader wil voorkomen dat dorpen aan elkaar groeien en stelt voor het Tussengebied Duiven-Westervoort nadrukkelijk dat aaneengroeien niet de bedoeling is, terwijl daar nieuwe woonpercelen als maatwerk mogelijk zijn. Hoe borgt het college dat een opeenstapeling van kleine initiatieven niet leidt tot sluipende verstedelijking? Hoe verhoudt dit zich tot het Koersdocument? **/**

Het Ontwikkelkader sluit voor het Tussengebied Duiven-Westervoort aan bij de uitgangspunten uit het Koersdocument Tussengebied Duiven-Westervoort. Ook daarin staan het behoud van het open en groene karakter en het voorkomen van het aaneengroeien van de kernen centraal.

Nieuwe woonpercelen op onbebouwde agrarische gronden worden daarom terughoudend en als maatwerk benaderd. Initiatieven worden niet alleen afzonderlijk beoordeeld, maar ook in relatie tot de bestaande bebouwingsstructuur en de gebiedsdoelen. Daarbij wordt gekeken naar de cumulatie van ontwikkelingen. Zo wordt voorkomen dat afzonderlijke initiatieven gezamenlijk leiden tot sluipende verstedelijking of het aaneengroeien van de kernen.

23. Hoe wordt ‘betaalbaar’ gedefinieerd voor de betaalbare koopwoningen met zelfbewoningsplicht? Welke doelgroepenverordening geldt? Met welke capaciteit wordt de zelfbewoningsplicht gehandhaafd? **T**

Met betaalbare koopwoningen wordt in dit onderdeel bedoeld: woningen die qua prijs en omvang bereikbaar zijn voor huishoudens met een lokale woonbehoefte, bijvoorbeeld starters en jongeren. Het Ontwikkelkader koppelt hier bewust geen vast prijsniveau aan, omdat dit afhankelijk is van het moment en de locatie. Verder zijn er uiteraard prijsgrenzen van betaalbare koop (hoog en laag) zoals deze zijn gedefinieerd in de GMR Woondeal met het Rijk.

De zelfbewoningsplicht is bedoeld om te borgen dat deze woningen daadwerkelijk worden gebruikt als eigen woning en niet worden gerealiseerd als beleggingsobject met als doel deze kort na oplevering met winst door te verkopen. Dit sluit bijvoorbeeld aan bij kleinschalige initiatieven en CPO-ontwikkelingen.

De concrete voorwaarden waaronder een zelfbewoningsplicht wordt toegepast en gehandhaafd, worden bij de uitwerking van het initiatief vastgelegd in bijvoorbeeld een anterieure overeenkomst.

24. Mantelzorgwoningen, familiewoningen en bedrijfsopvolging kwamen in de participatie herhaaldelijk terug. Waar in het kader worden mantelzorgwoningen geregeld? Hoe wordt bedrijfsopvolging ondersteund? **T**

Mantelzorgwoningen worden niet afzonderlijk geregeld in het Ontwikkelkader. De mogelijkheden hiervoor volgen uit de landelijke wet- en regelgeving en zijn daarmee niet afhankelijk van het Ontwikkelkader.

Voor familiewoningen geldt dat het Ontwikkelkader aansluit bij de bestaande beleidsregels voor het beter benutten van de bestaande woonvoorraad. Daarmee blijven mogelijkheden bestaan om binnen bestaande erven ruimte te bieden aan meerdere generaties. Het Ontwikkelkader voegt hieraan gebiedsgerichte afwegingen toe.

Bedrijfsopvolging wordt ondersteund doordat het Ontwikkelkader ruimte biedt voor een toekomstbestendige voortzetting van agrarische bedrijven. Onder voorwaarden is een tweede agrarische bedrijfswoning mogelijk wanneer de noodzaak vanuit de bedrijfsvoering voldoende kan worden aangetoond. Dit biedt ruimte voor maatwerk bij bedrijfsopvolging en het behouden van generaties in het buitengebied.

6. Landbouw & Glastuinbouw

25. Het kader signaleert dat een groot deel van de glastuinbouwlocaties rond Loo en Groessen niet meer als zodanig in gebruik is en om transformatie vraagt, terwijl uitbreiding van bestaande glastuinbouw daar als maatwerk mogelijk is. Hoe

wegen deze twee ambities tegen elkaar? Hoeveel leegstaande glastuinbouw is er? /

Het Ontwikkelkader maakt onderscheid tussen glastuinbouwlocaties die hun agrarische functie hebben verloren of op termijn verliezen en bestaande bedrijven die perspectief hebben op een duurzame voortzetting. Voor verouderde of leegstaande locaties biedt het kader ruimte voor herontwikkeling. Tegelijkertijd blijft voor toekomstbestendige bedrijven beperkte ontwikkelruimte mogelijk.

Uit gesprekken met ondernemers en de gebiedsanalyse blijkt dat een aanzienlijk deel van de glastuinbouwlocaties niet meer als volwaardig glastuinbouwbedrijf wordt gebruikt. De gemeente beschikt echter niet over een volledig en actueel overzicht van de omvang van de leegstand.

Uitbreiding van glastuinbouw is daarom niet generiek toegestaan, maar alleen als maatwerk mogelijk in het deelgebied Buitengebied Loo-Groessen. Een initiatief moet passen binnen het provinciaal beleid en bijdragen aan de doelen en voorwaarden van het Ontwikkelkader.

26. Toekomstbestendige landbouw en ontwikkelruimte voor bestaande agrarische bedrijven kwamen bij vrijwel alle bijeenkomsten terug. Het kader zegt ‘Nee’ tegen niet-grondgebonden landbouw in alle deelgebieden en beperkt het bouwvlak voor grondgebonden bedrijven tot 2 hectare in Duivens Broek en 1,5 hectare elders. Hoeveel bestaande bedrijven worden hierdoor geraakt? Wat betekent dit voor bestaande niet-grondgebonden bedrijven? Is dit besproken met LTO Noord en het Agrariërscollectief Liemers Broek? /

Het Ontwikkelkader beperkt de bestaande planologische rechten van agrarische bedrijven niet. Bestaande bedrijven, waaronder bestaande niet-grondgebonden bedrijven, behouden de ontwikkelmogelijkheden die zij op grond van het geldende Omgevingsplan hebben. Het Ontwikkelkader geeft wel richting aan nieuwe initiatieven en toekomstige uitbreidingen. Voor niet-grondgebonden landbouw biedt het kader geen ruimte voor uitbreiding bovenop de bestaande planologische mogelijkheden. Die overigens door provinciale en landelijke regels al zeer ingewikkeld, zo niet onmogelijk, zijn in onze gemeente voor niet grondgebonden landbouw.

De in het Ontwikkelkader genoemde maximale omvang van het bouwvlak voor grondgebonden bedrijven geldt als uitgangspunt bij nieuwe uitbreidingen. Het aantal bestaande bedrijven dat hierdoor wordt geraakt is daarom niet afzonderlijk in beeld gebracht.

Zowel LTO Noord als het Agrariërscollectief Liemers Broek maakten onderdeel uit van de klankbordgroep en zijn gedurende het proces uitgenodigd voor de participatiebijeenkomsten. Hun inbreng is meegenomen bij de totstandkoming van het Ontwikkelkader.

7. Duurzaamheid & Energietransitie

27. Doel 4 zet in op een klimaatneutrale leefomgeving en lokaal duurzame energie. In de matrix op p. 27 zijn kleinschalige mestvergisters echter in 6 van de 7 deelgebieden uitgesloten ("Nee"). Erfmolens (tot 35 m) zijn in 3 deelgebieden uitgesloten (o.a. Tussengebied Duiven-Westervoort en Kernranden). Hoe verhoudt het categorisch uitsluiten van erfmolens en kleine mestvergisters in grote delen van ons buitengebied zich tot de gemeentelijke ambitie om agrarische bedrijven te helpen verduurzamen en te voldoen aan Doel 4? **/**

Het Ontwikkelkader onderschrijft de ambitie om het buitengebied verder te verduurzamen en agrarische bedrijven ruimte te bieden om stappen te zetten op het gebied van duurzame energie en kringlooplandbouw. Het behalen van Doel 4 staat daarbij niet los van de andere gebiedsdoelen. Ook landschap, natuur, biodiversiteit, openheid, cultuurhistorie en leefomgevingskwaliteit worden meegewogen.

Daarom is per deelgebied beoordeeld welke vormen van verduurzaming passen bij de kenmerken en ontwikkelrichting van het gebied. Erfmolens en kleinschalige mestvergisters kunnen op sommige locaties goed aansluiten, maar kunnen op andere locaties leiden tot een aantasting van bijvoorbeeld de openheid of landschappelijke kwaliteit. Het uitsluiten van deze specifieke vormen van ontwikkeling in bepaalde deelgebieden betekent daarmee niet dat verduurzaming daar niet mogelijk of gewenst is. Andere vormen van duurzame energie en verduurzaming blijven mogelijk binnen de geldende kaders.

28. Deelnemers vroegen in de participatie aandacht voor zonnevelden en andere duurzame energie. Het kader beperkt zich tot een klein zonneveld tot 50 m^2 en verwijst voor grootschalige opwek naar apart beleid. Welk beleid is dat? Wat is de status ervan? Wanneer krijgt de raad dit te zien? **/**

Voor zonnevelden wordt het bestaande beleid voortgezet. De grens van 50 m^2 voor een kleinschalig zonneveld sluit aan bij de huidige mogelijkheden binnen het Omgevingsplan. Nieuw is het uitgangspunt dat eerst zoveel mogelijk bestaande daken worden benut voor zonne-energie.

Voor erfmolens wordt het bestaande beleid voortgezet en verruimd. Bestaand is de mogelijkheid voor mini- en midiwindturbines tot 30 meter bij agrarische bedrijven, met uitzondering van het Duivens Broek. Nieuw is dat via maatwerk een tiphoogte tot 35 meter mogelijk wordt, zodat deze uitgangspunten aansluiten bij de kaders van het provinciale beleid en de gebiedsdoelen.

Voor mestvergisters is er geen bestaand gemeentelijk beleid. Het Ontwikkelkader introduceert hiervoor een nieuwe mogelijkheid, onder voorwaarden en als maatwerkinitiatief in het Duivens Broek.

29. Op de kaarten staat bij de A15 in het Tussengebied Duiven-Zevenaar een ‘Energyhub’ aangegeven, maar de tekst gaat hier niet op in. Wat is de status van de Energyhub? Hoe verhoudt die zich tot het ontwikkelkader? **/**

De Energyhub bij de A15 heeft geen specifieke status binnen het Ontwikkelkader. De locatie is op de kaart opgenomen naar aanleiding van de participatie, waarin is gevraagd om deze ontwikkeling een plek te geven binnen kader.

Het Ontwikkelkader richt zich op initiatieven van inwoners en ondernemers in het buitengebied en doet geen uitspraken over grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de gemeente, een andere overheid of een ontwikkelaar initiatiefnemer is. Dit geldt ook voor toekomstige bedrijventerrein- en woningbouwlocaties, zoals Centerpoort-Noord II, Ploen-Noord Groot en Biezenkampen, en voor de Energyhub. Voor deze ontwikkelingen gelden eigen procedures en besluitvorming.

8. Water, Bodem, Groenblauw Raamwerk & Verkeer

30. Wordt het principe ‘water en bodem sturend’ daadwerkelijk een harde randvoorwaarde of blijft het vooral een ambitie? **T**

Het principe ‘water en bodem sturend’ is in het Ontwikkelkader opgenomen als algemene voorwaarde voor initiatieven. Hier wordt bij ieder initiatief aan getoetst. Het is daarmee meer dan een ambitie. Tegelijkertijd wordt dit principe steeds integraal afgewogen tegen de andere doelen en belangen uit het Ontwikkelkader.

31. Verkeersveiligheid kwam in meerdere participatiebijeenkomsten terug. Het kader signaleert veel doorgaand en sluipverkeer in Duivens Broek en extra ruimtelijke druk door de A15, maar stelt als voorwaarde vooral een beperkte verkeersaantrekkende werking en parkeren op eigen terrein.

    - Wanneer is verkeershinder/verkeersaantrekkende werking te groot en komt daar een concrete norm voor?
    - Hoe wordt het cumulatieve effect van meerdere initiatieven op lokale wegen beoordeeld? **/**

In het Ontwikkelkader is geen vaste norm opgenomen voor de verkeersaantrekkende werking. De effecten verschillen per locatie, type ontwikkeling en ontsluitingsweg. Daarom is gekozen voor een maatwerkbenadering.

Bij de beoordeling wordt gekeken naar de aard en omvang van het initiatief, het verwachte aantal verkeersbewegingen, de capaciteit en inrichting van de wegen en de gevolgen voor verkeersveiligheid en leefbaarheid. Daarbij wordt ook gekeken naar bestaande verkeersdruk en, waar relevant, de cumulatie met andere ontwikkelingen. De beoordeling vindt plaats door de betrokken vakspecialisten van de gemeente.

32. Het eerste doel, het versterken van het groenblauwe raamwerk, moet mede via initiatieven worden gerealiseerd. Welke concrete opgaven (bijvoorbeeld noord-

zuidverbindingen en waterberging) verwacht het college via initiatieven te realiseren? Wat als initiatieven onvoldoende bijdragen? Investeert de gemeente zelf ook? **/**

Het Ontwikkelkader is primair bedoeld als afwegingskader voor initiatieven en niet als uitvoeringsprogramma voor gemeentelijke projecten. Per initiatief wordt beoordeeld welke bijdrage mogelijk is aan het groenblauwe raamwerk, passend bij de locatie, het initiatief en de gebiedsdoelen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om ecologische verbindingen, landschappelijke versterking, waterberging, biodiversiteit of vergroening van erven.

Het Ontwikkelkader legt geen afzonderlijke gemeentelijke investeringsopgave vast. Als initiatieven onvoldoende bijdragen, betekent dit niet automatisch dat de gemeente deze opgave overneemt. Voor gemeentelijke investeringen en de uitvoering van groenblauwe maatregelen zijn andere beleids- en uitvoeringsprogramma's en de beschikbare middelen bepalend.

9. Ambtelijke Capaciteit, Tafels & Kosten voor Inwoners

33. Kanttekening 1.2 stelt dat de verwachte stijging van aanvragen in het eerste jaar voor RO en Vergunningverlening binnen de bestaande ambtelijke capaciteit opgevangen kan worden, ondanks een verwachte hoge werkdruk en langere doorlooptijden.
    - Op welke ambtelijke urenberekening is de aanname gebaseerd dat de extra inzet voor de voorgestelde Buitengebiedtafel, Omgevingstafel en intensieve maatwerktrajecten (p. 55) zonder extra formatie bij RO kan worden verwerkt?
    - Welke garanties zijn er dat vergunningaanvragen van inwoners niet vastlopen? **/**
    - Welke doorlooptijdnormen hanteert het college? Hoe worden die gemonitord? Wanneer rapporteert het college hierover aan de raad? **/**

De voorgestelde Buitengebiedtafel is geen extra overleg naast de bestaande werkwijze. Het is de intaketafel die specifiek wordt ingezet voor initiatieven in het buitengebied die niet rechtstreeks binnen de bestaande beleidsregels passen en waarbij maatwerk nodig is. De benodigde inzet valt daarmee binnen de huidige werkwijze van de ambtelijke organisatie. Er is geen afzonderlijke urenberekening gemaakt voor extra formatie.

Vergunningaanvragen moeten voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en indieningsvereisten. Het Ontwikkelkader biedt daarnaast een verkennend gesprek met de gemeente, zodat initiatiefnemers vooraf duidelijkheid krijgen over de haalbaarheid en benodigde informatie. Dit moet bijdragen aan een complete aanvraag en een efficiënte beoordeling.

Voor vergunningaanvragen gelden de huidige wettelijke en gemeentelijke doorlooptijdnormen. Bij uitzonderlijke pieken of langere doorlooptijden wordt dit tijdig

met de initiatiefnemer besproken. De voortgang van concrete initiatieven wordt binnen de reguliere werkprocessen gevolgd. Bij vergunningverlening wordt de raad geïnformeerd conform de bestaande afspraken.

34. Voor maatwerkinitiatieven vraagt de gemeente om uitgebreide indieningsvereisten (schaaltekening, schriftelijke onderbouwing op 4 hoofddoelen, verslag van een omgevingsdialoog) en adviseert op p. 55 expliciet om hiervoor een gespecialiseerd adviesbureau in te schakelen.

    - Welke kosten (leges en advieskosten) verwacht het college voor een gemiddeld klein initiatief?
    - Hoe voorkomt het dat kleine initiatiefnemers hierdoor afhaken?
    - Hoe voorkomt het college dat onze inwoners op hoge kosten worden gejaagd door verplichte inschakeling van adviesbureaus voor overzichtelijke initiatieven?
    - Biedt de gemeente actieve ondersteuning of een laagdrempelig spreekuur om inwoners kosteloos te helpen bij het opstellen van een concept-verzoek? **/**

De kosten van een initiatief zijn afhankelijk van de aard, omvang en locatie. Er is daarom geen representatief bedrag voor een gemiddeld klein initiatief te geven. Ook het inschakelen van een gespecialiseerd adviesbureau is niet verplicht (het wordt geadviseerd). De benodigde onderzoeken en onderbouwing worden afgestemd op het initiatief en de mogelijke effecten. Voor de leges gelden de gemeentelijke legesverordening en de daarin opgenomen tarieven.

Om te voorkomen dat kleine initiatieven onnodig zwaar worden belast, wordt het principe gehanteerd dat de onderbouwing passend moet zijn bij de omvang en impact van het initiatief. Daarnaast biedt het verkennend gesprek de mogelijkheid om vooraf met de gemeente te bespreken wat nodig is voor een kansrijk verzoek. De gemeente ondersteunt daarmee bij het bepalen van de benodigde informatie, maar neemt het opstellen van een ruimtelijke onderbouwing of het uitvoeren van benodigde onderzoeken niet standaard kosteloos over.

35. De Buitengebiedtafel en de Omgevingstafel spelen een centrale rol in de procedure. Wat is de samenstelling en taak van deze tafels? Wie neemt de beslissing? Worden uitkomsten openbaar gemaakt? Hoe worden de belangen van omwonenden vroegtijdig meegewogen? **/**

De Buitengebiedtafel is de bestaande intaketafel, specifiek voor initiatieven in het buitengebied die als maatwerk mogelijk kunnen zijn. De samenstelling is gelijk aan die van de bestaande intaketafel. De Omgevingstafel beoordeelt het initiatief vervolgens inhoudelijk en kan waar nodig aandachtspunten of aanvullingen meegeven vanuit de gemeentelijke vakgebieden en de Omgevingsdienst. De tafels nemen zelf geen besluit.

De formele besluitvorming (en delen van uitkomsten) vindt plaats volgens de daarvoor geldende procedure.

Belangen van omwonenden worden vroegtijdig meegenomen doordat bij maatwerkinitiatieven een omgevingsdialoog onderdeel is van het proces. De initiatiefnemer bepaalt zelf de passende vorm, bijvoorbeeld een keukentafelgesprek of een bijeenkomst met de buurt.

10. Toezicht, Handhaving, Gedoogsituaties & Financiën

36. Argument 2.2 in het Raadsvoorstel erkent dat niet alle gestelde voorwaarden (zoals het aanplanten en in stand houden van hagen, poelen en landschapselementen) zonder meer bestuursrechtelijk afdwingbaar zijn.
    - Op welke wijze worden privaatrechtelijke afspraken (bijvoorbeeld anterieure overeenkomsten) exact verankerd als bestuursrechtelijke handhaving tekortschiet?
    - Om welke voorwaarden gaat het?
    - Welke instrumenten (bijvoorbeeld privaatrechtelijke afspraken) zet het college in?
    - Wie draagt de juridische en financiële risico's als een initiatiefnemer de afgesproken landschapscompensatie na enkele jaren verwaarloost?
    - Wie bewaakt de instandhouding van hagen, heggen, watergangen en poelen over de jaren?
    - Wat kost dat? **/**

De landschappelijke voorwaarden worden, waar mogelijk, als voorwaarden aan de vergunning verbonden. Dit sluit aan bij de bestaande werkwijze. Het kan bijvoorbeeld gaan om het aanplanten en in stand houden van hagen, heggen, watergangen, poelen en andere landschapselementen. Waar nodig kunnen daarnaast privaatrechtelijke afspraken worden gemaakt.

Het college wil ook toezicht houden op de naleving en instandhouding van deze voorwaarden. Hiervoor is rekening gehouden met capaciteit voor toezicht&handhaving (zie financiële paragraaf raadsvoorstel). De juridische en financiële verantwoordelijkheid voor het uitvoeren en in stand houden van de landschappelijke maatregelen ligt bij de initiatiefnemer. Bij niet-naleving kan de gemeente handhavend optreden. De kosten voor toezicht en handhaving worden meegenomen in de reguliere gemeentelijke begroting.

37. Het raadsvoorstel spreekt van ‘reeds bekende strijdige situaties’ en een ‘huidige ongewenste gedoogsituatie’, zonder aantallen te noemen. Hoeveel situaties zijn dit? Om welke functies gaat het? In welke deelgebieden liggen ze? Hoe lang worden ze al gedoogd? **T**

Het gaat om verschillende reeds bekende situaties waarin het gebruik of de bebouwing niet volledig overeenkomt met de geldende regels. Het betreft onder meer niet-vergunde caravanstallingen en opslag, agrarische bedrijven die buiten hun bouwvlak of vergunde ruimte opereren en illegaal gesplitste woningen. Een exact totaal aantal situaties en een overzicht per deelgebied en duur van de gedoogsituatie is op dit moment niet beschikbaar.

Een deel van deze situaties kan mogelijk worden gelegaliseerd op basis van het nieuwe beleid, mits de eigenaar het gebruik of de bebouwing in overeenstemming brengt met de nieuwe beleidsregels en hiervoor de benodigde procedure doorloopt. Andere situaties zullen ook onder het nieuwe beleid niet passend zijn en vragen om handhaving.

38. Het kader kondigt aan dat per situatie wordt bepaald of legalisatie mogelijk en wenselijk is en welke situaties actief worden gehandhaafd.

    - Welke criteria gelden daarvoor?
    - Hoe wordt rechtsgelijkheid gewaarborgd ten opzichte van inwoners en ondernemers die zich wel aan het oude, strikte beleid hielden?
    - Wanneer legt het college het voorstel voor de inrichting van toezicht en handhaving aan de raad voor? **/**

Bij de beoordeling van bestaande situaties worden de uitgangspunten van het Ontwikkelkader en het geldende Omgevingsplan gehanteerd. Daarbij wordt per situatie beoordeeld of legalisatie mogelijk en wenselijk is. Bestaande legale rechten worden daarbij gerespecteerd; wat inwoners en ondernemers onder het geldende beleid rechtmatig konden realiseren, blijft toegestaan.

Voor situaties die niet legaal zijn, geldt dat het nieuwe beleid geen vrijstelling van de geldende regels betekent. Waar legalisatie mogelijk is, kan de eigenaar hiervoor de benodigde procedure doorlopen. Situaties die niet legaliseerbaar zijn, kunnen aanleiding geven tot handhaving. Vergelijkbare situaties worden op dezelfde wijze behandeld.

De benodigde capaciteit voor toezicht en handhaving wordt via de programmabegroting aan de raad voorgelegd.

39. Het college vraagt € 90.000 per jaar voor 2027 en 2028, in totaal € 180.000, voor inhuur via 1Stroom. Waaruit is dit bedrag opgebouwd (aantal fte of uren, tarief)? Welke concrete resultaten verwacht het college ervan? Wat gebeurt er na 2028? **/**

Het bedrag van € 90.000 per jaar is bedoeld voor de inhuur van een handhaver via 1Stroom. Gezien het benodigde ervaringsniveau en het inhuurtarief komt dit neer op circa 0,5 fte. Een exact aantal uren is afhankelijk van het uiteindelijke tarief en de inzet.

De handhaver richt zich in eerste instantie op het aanpakken van bekende situaties die niet passen binnen de geldende regels en op het controleren of verleende vergunningen

daadwerkelijk worden uitgevoerd zoals aangevraagd. Voor onderdelen zoals erfinrichting en landschappelijke maatregelen is aanvullende controle nodig.

De extra capaciteit wordt voor twee jaar ingezet. In deze periode wordt beoordeeld of deze werkwijze voldoende effect heeft. Op basis daarvan wordt bepaald of en hoe de extra handhavingscapaciteit na 2028 moet worden voortgezet.

40. Het tweede beslispunt vraagt de raad zorg te dragen voor voldoende toezicht en handhaving, terwijl de middelen via de programmabegroting worden gevraagd. Is dit beslispunt bedoeld als inspanningsverplichting zonder dekking? Waarom is ervoor gekozen het bedrag niet in dit besluit op te nemen? **/**

Het tweede beslispunt is bedoeld om het belang van voldoende toezicht en handhaving bij de uitvoering van het Ontwikkelkader vast te leggen. Het betreft geen inspanningsverplichting zonder dekking. De benodigde middelen voor extra handhavingscapaciteit worden via de programmabegroting aan de raad voorgelegd.

Er is voor gekozen om de financiële dekking niet in het besluit over het Ontwikkelkader op te nemen, omdat de structurele en incidentele financiële afweging via de programmabegroting plaatsvindt. Voor 2027 en 2028 is hiervoor € 90.000 per jaar opgenomen.

41. Heeft het college de financiële risico's van planschade en nadeelcompensatie in kaart gebracht die kunnen ontstaan bij het toepassen van het kader? **T**

De financiële risico's van planschade en nadeelcompensatie zijn niet afzonderlijk in kaart gebracht. Deze risico's zijn afhankelijk van de concrete ontwikkeling en de gevolgen daarvan. De financiële verantwoordelijkheid en afweging hiervan liggen bij de initiatiefnemer. Er zullen zoals gebruikelijk bij ruimtelijke ontwikkelingen ook anterieure overeenkomsten met initiatiefnemers worden gesloten om deze verantwoordelijkheid te borgen.

11. Informatievoorziening aan de Raad, Evaluatie & Regionale Samenwerking / Herindeling

42. Krijgt de gemeenteraad jaarlijks inzicht in verleende initiatieven, maatwerkbesluiten, afwijkingen en handhaving? **T**

De gemeenteraad wordt via de reguliere informatievoorziening geïnformeerd over relevante besluiten en ontwikkelingen.

43. Het kader stelt dat in de eerste twee jaar afwegingen, keuzes en uitkomsten systematisch worden vastgelegd. Wordt dit register openbaar, en ontvangt de raad periodiek een overzicht van het aantal aanvragen en de uitkomsten (Ja, mits, Maatwerk, Nee) per deelgebied? **I**

De systematische vastlegging van afwegingen, keuzes en uitkomsten is primair bedoeld als hulpmiddel voor het ambtelijk apparaat. Het ondersteunt de beoordeling van

initiatieven, het gesprek met initiatiefnemers over haalbaarheid en passendheid en de behandeling aan de Buitengebiedtafel. Het register wordt daarom niet als afzonderlijk openbaar register ingericht.

De raad wordt via de bestaande informatievoorziening geïnformeerd. Initiatieven waarover een collegebesluit wordt genomen, worden volgens de gebruikelijke werkwijze aan de raad kenbaar gemaakt.

44. Het raadsvoorstel noemt afstemming met Westervoort, Zevenaar, de provincie en het waterschap, terwijl het Liemers Broek zich ook uitstrekt in Montferland. Is ook Montferland betrokken? Hoe wordt consistent beleid aan weerszijden van de gemeentegrens geborgd, in het bijzonder in Duivens Broek en het Tussengebied Duiven-Zevenaar? **/**

Montferland is betrokken via de Werkgroep Liemers Broek. Bij de totstandkoming van het Ontwikkelkader is daarmee ook rekening gehouden met de samenhang van het Liemers Broek over de gemeentegrenzen heen. Het Ontwikkelkader is gemeentelijk beleid en zorgt daarom niet automatisch voor hetzelfde beleid aan de andere kant van de gemeentegrens.

45. Gelet op de beoogde herindeling per 1 januari 2029 lopen de eerste twee jaar van toepassing en evaluatie van het kader en de extra handhavingscapaciteit voor 2027 en 2028 praktisch af tegen die datum. Welke gevolgen heeft de herindeling voor de geldigheid van het kader, de evaluatie en de voortzetting van toezicht en handhaving? Is dit met de andere gemeenten afgestemd? **/**

De beoogde herindeling per 1 januari 2029 staat los van de vaststelling en toepassing van het Ontwikkelkader. De herindeling zorgt er niet voor dat het kader niet meer van kracht zal zijn. De ervaringen uit 2027 en 2028 worden gebruikt voor de evaluatie en eventuele aanpassing van het kader voor de nieuwe gemeente. Voor handhaving zie het eerdere antwoord bij vraag 39

46. Het college zegt de inzet te monitoren en de benodigde capaciteit opnieuw te beoordelen, en het kader wordt periodiek geëvalueerd. Wanneer legt het college een eerste evaluatie aan de raad voor (bijvoorbeeld na 12 en na 24 maanden)? Welke indicatoren worden gebruikt (aantal aanvragen, uitkomsten, doorlooptijd, handhavingszaken, gerealiseerde woningen)? Bij welke drempel wordt extra capaciteit gevraagd? **/**

Het Ontwikkelkader wordt voorafgaand aan 1-1-2029 geëvalueerd. De uitkomsten van de eerste twee jaar worden daarbij betrokken, evenals de benodigde capaciteit voor toezicht, handhaving en de behandeling van initiatieven.

Op dit moment zijn nog geen vaste indicatoren of drempelwaarden vastgesteld voor de periode na 2028. Aan de hand van de ervaringen uit de eerste twee jaar wordt beoordeeld welke indicatoren relevant zijn en welke capaciteit daarna nodig is.